ՀԱՆԳԻՍՏ
ՎԻՐԱՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Տ. ԳԵՎՈՐԳ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՍԵՐԱՅԴԱՐՅԱՆԻ
(1938-2002 թթ.)

Սույն թվականի սեպտեմբերի 11-ին ի Տեր հանգյավ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբաններից Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Գևորգ արքեպիսկոպոս Սերայդարյանը: Սրբազան Հոր անժամանակ վախճանը խորին ցավ պատճառեց մեր հավատավոր ժողովրդին: Այդ տխուր առիթով, Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հանձնարարությամբ, Վրաստանի մայրաքաղաք Թբիլիսի մեկնեց Արարատյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Գերաշնորհ Տ. Նավասարդ եպիսկոպոս Կճոյանը՝ կատարելու հոգեհանգստյան և թաղման արարողությունը:

Սրբազան Հոր հետ Հայրապետական տնօրինությամբ Վրաստան մեկնեց Արագածոտնի թեմի առաջնորդական տեղապահ Հոգեշնորհ Տ. Վազգեն վարդապետ Միրզախանյանը, որը հայրապետական տնօրինությամբ նշանակվել է Վիրահայոց թեմի առաջնորդ:

Նույն օրը Նավասարդ Սրբազանը և Հայր Վազգենը հանդիպում ունեցան Համայն Վրաստանի Կաթողիկոս-Պատրիարք Իլիա Երկրորդի հետ: Սրբազան Հայրը Վրաց Եկեղեցու հովվապետին հանձնեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Կաթողիկոսի եղբայրական ողջույնի նամակը, որում նշված էր նաև Վիրահայոց թեմի նոր առաջնորդի նշանակման մասին: Իլիա Երկրորդը սիրով արձագանքեց Վեհափառ Հայրապետի նամակին:

Ուրբաթ օրը տեղի ունեցավ հոգեհանգստյան կարգ, որին ներկա էին հայ և վրացի պաշտոնատարներ, հոգևորականներ, մտավորականներ, Վիրահայոց թեմի ներկայացուցիչներ:

Հավաքվածների ներկայությամբ ցավակցական խոսք ասաց սգո արարողության հանդիսադիր Գերաշնորհ Տ. Նավասարդ եպիսկոպոս Կճոյանը.

- «Սգակիր հայրենակիցներ.

Հանձնարարությամբ ազգիս Վեհափառ Հայրապետ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդի, ժամանել ենք եղբայրական Վրաստանի մայրաքաղաք հինավուրց Թբիլիսի՝ խոնարհաբար փոխանցելու բոլորիդ Հայոց Հայրապետի վշտակցությունը, խոր ափսոսանքն ու առ Բարձրյալն աղոթքները մեր սիրելի Գևորգ Սրբազանի վաղաժամ մահվան տխուր առիթով: Փոխանցում ենք նաև Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու հոգևոր ողջ դասի ցավակցությունն ու աղոթաձայն մրմունջները:

Այսօր մեզ ի մի է բերել դառնագին իրողությունը՝ մահը: Մենք եկել ենք մեր խորին հարգանքի տուրքը մատուցելու Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու զինվորագրյալ սպասավորին, ազնվամիտ ու ծառայասեր հոգևորականին, որի կյանքը անսակարկ նվիրումի ու խոնարհության արտահայտություն եղավ: Ընդմիշտ բաժանվում ենք մի մարդուց, որն իր անձի մեջ կրեց իր երկրի պատմության մի դրվագը, իր ժողովրդի հավերժության խորհրդի հյուլեն:

Կարպիս անունով մահկանացու այրն այս ծնվեց 1938 թվականին հայատրոփ ու հայասիրտ մի գաղթավայրում՝ Բուխարեստում: Հայրենիքից հեռու հայորդին իր մեջ կրեց իր հայրենիքը, որի հանդեպ տածած սերը նրան դեպի հայրենի ափ հանեց: Այնուհետև կյանքի ճանապարհը նրան Սուրբ Էջմիածին բերեց, որտեղ ստացավ իր հոգևոր մկրտությունը: Ապա անցավ օրինապահ ու բարեպաշտ, գրասեր, պարտաճանաչ և պատասխանատվության բարձր զգացումով օժտված մարդու և հոգևորականի բոլոր աստիճանները: Ժամանակի Կաթողիկոսը՝ երանաշնորհ Վազգեն Ա Հայրապետը, նկատեց նրա ազնվածին հատկությունները և ըստ արժանվույն գնահատեց նրան: Գևորգ Զ Չորեքչյան Կաթողիկոսի անունը կրող աբեղան եպիսկոպոսական ձեռնադրությամբ արժանացավ նաև հոգելույս Հայրապետի կաթողիկոսական մատանին կրելու բարձր պատվին:

Ազնվահոգի Գևորգ Սրբազանը նախ ծառայեց Մայր Աթոռի ֆինանսական բաժնում, ապա՝ Մայր Տաճարին առընթեր եկեղեցական արվեստի թանգարանում, այնուհետև՝ որպես Հայրապետի գավազանակիր: Էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանում ուսանած բազմաթիվ սաներ՝ նրա եկեղեցագիտական, տոմարագիտական, ծիսագիտական, շարականագիտական իմացությամբ կրթված ճեմարանականներ, այսօր կարոտով են վերհիշում նրա ուսանելի և հետաքրքիր դասերը, ունկնդրին խաղաղություն ու երանություն հաղորդող նրա հանդարտ ու բարեհունչ ձայնը:

Սակայն Գևորգ Սրբազանի կյանքի ամենաբովանդակալից մասը՝ 30 տարվա հովվական և առաջնորդական ծառայությունը, նա հոժարակամ ընծայաբերեց ձեզ՝ վիրահայերիդ և ձեր ավագ սերնդին՝ աղոթելով ձեզ համար, հայցելով Երկնային Տիրոջից զորեղացում հայաշունչ ու քրիստոսանվեր ձեր հոգիներին:

Պատմական հնամենի այս Աթոռը 30 տարի նշանավորվեց նրա հովվությամբ: Եվ մի քանի օրից պիտի միասին տոնախմբեինք այդ հոբելյանը, սակայն Բարձրյալն Աստծո կամքը նա կնշի այդ նշանակալից տարեդարձը, արդեն տարելից դարձած, երկնային արքայության մեջ, որտեղից Սրբազանն իր քաղցր աչքը մշտապես կպահի ի վերա վիրահայոց:

Ինձ՝ տարիների հեռվում այս սրբանվեր վայրում առաջին քայլերը կատարող սարկավագիս համար առավել դառնաթախիծ է այս պահը: Ես զգում եմ այն սիրելի հոգևորականի մտերմիկ ժպիտի ճառագայթումը, որով առաջին անգամ դիմավորեց ինձ այստեղ՝ Սուրբ Գևորգ եկեղեցու գավթում: Ես շոշափելիորեն տեսնում եմ նրա հանդարտ ընթացքը, զգում նրա հարազատ ներկայությունը, և ինձ թվում է, թե դա ընդամենը երեկ էր:

Այստեղ այս պահի իշխանը մահն է, որից սակայն չպիտի երկնչենք մենք, քանզի ապրում ենք հարուցյալ Փրկչի հավատքով, որի մի զորեղ արտահայտությունն էր մեր հանգուցյալ Սրբազանի կյանքը, որ մատուցվեց ազգի գոյասեղանին՝ ի պայծառություն Մայր Աթոռի և ի մխիթարություն հավատացյալ վիրահայոց:

Այս ասպնջական հողում՝ եղբայրական Վրաստանի քաղաքամայր Թբիլիսիում, հայավկա այս սրբավայրում, նա կգտնի իր վերջին հանգիստը մեր ժողովրդի լուսապայծառ զավակների հարևանությամբ, Մայաթ-Նովայի հոգու սյուքի տակ՝ որպես մեր եղբայր ժողովուրդների՝ հայերի և վրացիների անխախտ բարեկամության մի վկայություն, և թող Աստված շեն ու պայծառ պահի ի Քրիստոս զինվորագրյալ երկու եղբայր ժողովուրդների անդավաճան միասնությունը: Խաղաղություն՝ հյուրընկալ այս Տանը, բարգավաճում, բարություն և անսայթաք ընթացք՝ հայ և վրաց եղբայր ժողովուրդներին:

Թող ողորմածն Աստված քաղցրությամբ ընդունի Մայր Աթոռի հավատարիմ զավակ Գևորգ արքեպիսկոպոս Մերայդարյանի հոգին երկնային փառաց անդաստաններում:

Աղոթք, խունկ և բյուր օրհնություններ նորոգ հանգուցյալի հիշատակին:

«Յիշատակն արդարոյն օրհնութեամբ եղիցի: Ամէն»:

Շաբաթ օրը տեղի ունեցավ թաղման կարգը և մատուցվեց Սուրբ Պատարագ: Ներկա էին Իլիա Երկրորդը, քույր Եկեղեցիների ներկայացուցիչներ, Հայաստանում և Վրաստանում Վատիկանի արտակարգ և լիազոր դեսպան մոնսինյոր Կլաուդիո Գուջերոտին, Վրաստանի Կաթոլիկ Եկեղեցու առաջնորդ եպիսկոպոս, մոնսինյոր Ջուզեպպե Պազոտոնին, վրացական Մկրտչական-Ավետարանական Եկեղեցու առաջնորդ Մալխազ եպիսկոպոս Սոնդուլաշվիլին, Վրաստանում Լյութերական Եկեղեցու ներկայացուցիչ պաստոր Ազիկովը, Վրաստանի խորհրդարանի անդամներ, պաշտոնական այլ անձինք և բազմաթիվ հավատացյալներ:

Հընթացս Ս. Պատարագի կարդացվեցին Վեհափառ Հայրապետի, Իլիա Երկրորդի և Վրաստանի Հանրապետության նախագահ Էդուարդ Շևարդնաձեի ցավակցական գրերը:

Հոգեհացի արարողությունից հետո Իլիա Երկրորդն ընդունեց Հայ Եկեղեցու սգակիր ներկայացուցիչներին, հայտնեց իր ցավակցությունները և վրաց եղբայր ժողովրդի վշտակցությունը: Վրաց Եկեղեցու պետը Գևորգ Սրբազանի վախճանման առիթով ցավակցական գիր փոխանցեց Հայոց Հայրապետին:

ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ